

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету психології
Надія КРЕЙДУН
“ 26 ” червня 2025

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень освіти

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
(шифр і назва)

спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)
(шифр і назва)

освітня програма ОПП «Міжнародні економічні відносини»
(шифр і назва)

спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

факультет ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025/ 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету психології

“26” червня 2025 року, протокол № 6

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Ткачова Н.О., доктор педагогічних наук, професор

Головатенко Т.Ю., доктор філософії

Програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки Факультету психології

Протокол №12 від 21 червня 2025 року

Завідувач кафедри _____

(підпис)

проф. Оксана ЖУКОВА

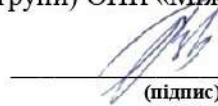
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником
проектної групи) ОПП «Міжнародні економічні відносини»

назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) ОПП «Міжнародні економічні відносини»

(підпис)

Владислав ГОНЧАРЕНКО

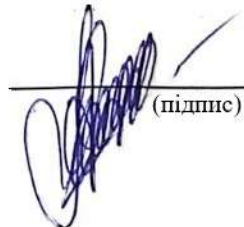
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “ 27 ” серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО

(прізвище та ініціали)

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна з питання: «Про оптимізацію структури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в частині факультету психології, навчально-наукового інституту «Інститут міжнародної освіти» та навчально-наукового інституту «Академія вчителівства»»

від 12 червня 2025 року, протокол №15

Заслухавши подання ректора Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Тетяни КАГАНОВСЬКОЇ стосовно необхідності оптимізації структури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в частині створення та ліквідації кафедр факультету психології, навчально-наукового інституту «Інститут міжнародної освіти» та навчально-наукового інституту «Академія вчителівства», на підставі підпункту 5 пункту 13.2 Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та на підставі подання ректора, Вчена рада ухвалила:

1. Ліквідувати з 31 серпня 2025 року:
 - 1.1. Кафедру педагогіки факультету психології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
 - 1.2. Кафедру освітніх наук, цифрового навчання та академічного підприємництва навчально-наукового інституту «Інститут міжнародної освіти» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
 - 1.3. Кафедру інтеграції та трансформації шкільної освіти навчально-наукового інституту «Академія вчителівства» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.
2. Створити з 01 вересня 2025 року структурний підрозділ навчально-наукового інституту «Академія вчителівства» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна:
 - 2.1. кафедру інноваційної педагогіки, освітніх трансформацій і лідерства.
3. Підготувати та подати на затвердження Вченій раді університету до 31 серпня 2025 року:
 - 3.1. Положення про факультет психології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у новій редакції;
 - 3.2. Положення про навчально-науковий інститут «Інститут міжнародної освіти» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у новій редакції;
 - 3.3. Положення про навчально-науковий інститут «Академія вчителівства» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у новій редакції;
 - 3.4. Положення про кафедру інноваційної педагогіки, освітніх трансформацій і лідерства навчально-наукового інституту «Академія вчителівства».

Відповідальний: проректор з науково-педагогічної роботи Лілія ГРИНЕВИЧ, проректор з адміністративної та кадрової роботи Володимир ДОБРЕЛЯ.

Термін виконання: 01 вересня 2025 року.

Голова Вченої ради

Тетяна КАГАНОВСЬКА

Учений секретар

Олена ФРІДМАН

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «Міжнародні економічні відносини» за другим (магістерським) рівнем освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) С1.02 Міжнародні економічні відносини.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: формування у здобувачів магістерського рівня цілісного розуміння теоретико-методологічних засад педагогіки вищої школи та набуття практичних умінь з організації, методичного забезпечення й проведення освітнього процесу у закладах вищої освіти з урахуванням сучасних тенденцій розвитку освіти, інноваційних педагогічних технологій та вимог міжнародного освітнього простору.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- оволодіння знаннями про сутність, завдання та функції педагогіки вищої школи;
- засвоєння сучасних підходів та концепцій розвитку вищої освіти в Україні та світі;
- розуміння методологічних засад упровадження інноваційних педагогічних технологій.
- формування вмінь організації освітнього процесу у ЗВО;
- оволодіння методикою планування, підготовки та проведення різних форм роботи у вищій школі;
- здобуття навичок створення навчально-методичного забезпечення дисциплін.
- розвиток педагогічної майстерності та навичок академічної комунікації;
- формування готовності до впровадження сучасних педагогічних практик у професійній діяльності;
- сприяння становленню власного педагогічного стилю та іміджу викладача.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90*

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
16 год.	6 год
Семінарські заняття	
16 год.	2 год

Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
58 год.	82 год
Форма контролю	
Залік	Залік

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

ЗК 3(1). Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 4(1). Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 3(2). Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 12(1).** Здатність застосовувати основи педагогіки і психології в освітньому процесі у закладах вищої освіти.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна:

ПРН 17(1).** Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти, розробляти навчально-методичні матеріали.

1.8. Пререквізити: наявність диплома бакалавра; результати вступних випробувань, визначених правилами прийому до Університету.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Система вищої освіти України. Особливості освітнього процесу у ЗВО

Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та мистецтво

Педагогіка вищої школи як галузь педагогічної науки: предмет, об'єкт, завдання, функції. Сучасне розуміння предмета й об'єкта педагогіки вищої школи: міждисциплінарні та глобальні виміри. Основні категорії педагогіки вищої школи. Методи педагогічного дослідження: загальна характеристика класичних та інноваційних методів педагогічного дослідження (big data в освіті, аналітика навчальних даних, evidence-based підходи). Логіка і методика організації педагогічного дослідження у вищій школі. Академічна доброчесність і етика науково-педагогічних досліджень. Логіка і методологія організації досліджень у сфері вищої освіти: від класичної методики до action research.

Значення і місце навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі». Мета і завдання методики викладання, її значення для формування професійних та надпрофесійних компетентностей фахівця.

Тема 2. Система вищої освіти в Україні: компетентнісний підхід у підготовці фахівців

Роль та значення вищої освіти у сучасних умовах. Компетентнісний підхід як основа філософії освіти. Розвиток «м'яких» навичок. Рамка компетентностей підприємливості EntreComp. Рамка особистісних, соціальних компетентностей та умінь навчатися

LifeComp. Рамка цифрових компетентностей DigComp. Рамка компетентностей сталого розвитку GreenComp. Державна політика України у сфері вищої освіти. Загальні засади побудови сучасної системи вищої освіти в Україні та її структура. Основні тенденції розвитку вищої освіти: цифровізація, ІІІ, мікрокваліфікації та інтернаціоналізація. Модернізація національної вищої освіти в умовах інтеграції в світовий освітній простір. Нормативно-правове забезпечення освіти. Законодавство України про вищу освіту. Виклики та перспективи інтеграції України у світовий освітній простір в умовах війни та відбудови.

Тема 3. Професійна діяльність викладача у сучасному ЗВО.

Викладач і студент як основні суб'єкти процесу навчання у вищій школі. Концепція педагогіки партнерства. Менторство та коучинг у взаємодії зі студентами. Роль викладача у формуванні soft skills. Закономірності формування й подальшого розвитку особистості здобувача освіти як суб'єкта освітнього процесу. Студентська група. Динаміка групи, лідерство. Студентське самоврядування. Права і обов'язки студента. Етичний кодекс студента. Академічна доброчесність. Викладач як суб'єкт освітнього процесу: цінності, функції, обов'язки. Вимоги до особистих та професійних якостей науково-педагогічного працівника, їх вплив на якість управління освітнім процесом. Діяльність викладача у ЗВО: індивідуальний план роботи, оцінка результатів роботи, атестація. Кафедра як структурний підрозділ ЗВО. Самоосвіта і підвищення кваліфікації науково-педагогічного працівника. Професійно-педагогічна культура викладача та його компетентність. Характеристика моделей педагогічного спілкування. Особливості педагогічної взаємодії. Саморозвиток особистості і саморегуляція діяльності педагога.

Тема 4. Педагогічна майстерність викладача

Особливості праці сучасного педагога: загальна характеристика. Гібридне навчання. EdTech. Адаптивне навчання. Викладач як освітній дизайнер. Групи педагогічних цінностей (соціально-педагогічні, групові педагогічні, особистісно-педагогічні): загальна характеристика. Характеристика терміну «педагогічна майстерність». Ознаки та сутність педагогічної майстерності. Рівні володіння педагогічною майстерністю та шляхи її підвищення науково-педагогічним працівником. Компоненти педагогічної майстерності (гуманістична спрямованість праці, здібності до педагогічної діяльності, професійна компетентність, педагогічна техніка): загальна характеристика. Елементи педагогічної техніки. Сторітелінг, візуалізація, гейміфікація. Етичні дилеми у педагогічній практиці: схема аналізу та пошук шляхів розв'язання.

Тема 5. Організація методичної роботи викладача ЗВО

Принципи організації методичної роботи викладача. Основні форми та завдання методичної роботи. Нормативні вимоги до складу, змісту, оформлення навчально-методичних матеріалів. Структура і зміст навчально-методичного комплексу дисципліни. Організація розробки навчально-методичного комплексу. Використання цифрових ресурсів у створенні навчально-методичних матеріалів. Цифрові ресурси у створенні навчально-методичних матеріалів: LMS (Moodle, Google Classroom, Canvas), генеративний ІІІ, інтерактивні платформи (Mentimeter, Padlet, Kahoot), відкриті освітні ресурси (OER). Сучасні тренди методичної роботи: змішане та дистанційне навчання, універсальний дизайн навчання (UDL), microlearning, мультимедійні та гейміфіковані матеріали.

Розділ 2. Дидактика вищої школи

Тема 6. Загальна характеристика освітнього процесу у закладі вищої освіти

Сутність поняття «освітній процес». Освітній процес у парадигмі студентоцентрованого та компетентнісного підходів. Групи закономірностей освітнього процесу: обумовлені соціальними умовами; обумовлені природою людини; обумовлені суттю виховання, навчання, освіти, розвитком особистості. Принципи організації освітнього процесу: науковість, гуманізм, демократизм, наступність та безперервність, незалежність від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій. Етапи організації освітнього процесу: підготовчий, основний, заключний. Компоненти освітнього процесу: цільовий, змістовий, діяльнісний (процесуальний), результативний, аналітико-коригуючий. Управлінська складова освітнього процесу. Система контролю та внутрішнього забезпечення якості освіти. Умови ефективного управління освітнім процесом: стиль управління у закладі освіти та його підрозділах; наукова організація праці постійного та змінного складу; контроль освітнього процесу в закладі та його підрозділах. Пріоритетні напрямки розвитку освітнього процесу. Цифровізація. Універсальний дизайн навчання. Освіта впродовж життя.

Тема 7. Форми організації навчання у ЗВО

Трактування поняття «форма» у сучасній дидактиці. Різновиди форм: форми організації навчання та форми навчання. Класифікація форм навчання. За кількістю учасників: індивідуальні, парні, групові, фронтальні, колективні. За ступенем автономності: під керівництвом викладача; самостійні. За способом взаємодії: очні, дистанційні, змішані, гібридні. За освітніми результатами: репродуктивні, творчі, дослідницькі. Навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студентів, практична підготовка і контрольні заходи як форми організації навчання у вищій школі. Лекція як провідна форма організації навчання: функції, етапи, вимоги до проведення, методика підготовки. Традиційні та нетрадиційні лекції: загальна характеристика. Вимоги до особистості лектора. Критерії лекційного викладання. Шляхи підвищення ефективності лекції. Сутність і призначення семінарського та практичного занять. Методика проведення семінарського та практичного занять в традиційній формі. Методика проведення семінарських та практичних занять на основі активних та інтерактивних методів навчання. Підготовка і методика проведення лабораторних занять. Комплексні форми організації навчання.

Тема 8. Методи та прийоми навчання у ЗВО

Поняття методу навчання. Прийом як складова методу навчання. Класифікація методів навчання за різними ознаками: за джерелом отримання знань; за призначенням; за типом пізнавальної діяльності; за дидактичною метою; за рівнем активності здобувачів освіти. Пасивні методи навчання: переваги та недоліки. Ознаки активних методів навчання у вищій школі. Активні (неімітаційні та імітаційні) методи навчання у вищій школі. Правила організації інтерактивного навчання. Загальна характеристика інтерактивних методів навчання. Оцінка результатів використання методів навчання педагогом. Методи оцінки: рефлексія, самооцінювання, peer-assessment, електронні опитувальники. Зворотний зв'язок як обов'язкова складова ефективності методу.

Тема 9. Сучасні педагогічні технології

Поняття педагогічної технології. Етапи розвитку педагогічної технології. Хронологія введення в педагогіку поняття «технологія». Рівні вживання поняття «педагогічна технологія» в освітній практиці: загальнодидактичний, предметний, модульний. Ознаки педагогічної технології. Структура педагогічної технології. Структура аналізу

педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій: за рівнем застосування; за філософською основою; за провідним фактором психічного розвитку; за концепцією засвоєння; за орієнтацією на особистісні структури; за характером змісту та структури; за організаційними формами; за типом управління пізнавальною діяльністю; за підходом до дитини; за переважним (домінуючим) методом; за напрямком модернізації існуючої традиційної системи; за категорією здобувачів освіти. Сутність, зміст та особливості основних сучасних педагогічних технологій: технології традиційного навчання; проблемного навчання; ігрових технологій; технології особистісно-орієнтованого навчання; технології розвивального навчання; технології колективного способу навчання; технології розвитку критичного мислення; технології програмного навчання; технології інтерактивного навчання; проектної технології; технології модульного навчання; технології колективного творчого виховання.

Тема 10. Педагогічний контроль в освітньому процесі ЗВО

Визначення понять: «контроль», «педагогічний контроль», «самоконтроль»,

«взаємоконтроль». Принципи організації педагогічного контролю. Функції контролю: контролююча, навчальна, діагностично-керуюча, стимулюючо-мотиваційна, розвивальна, виховна. Вимоги до оцінювання навчальних здобутків: об'єктивність; гласність; індивідуальний характер оцінювання; диференційованість; різнобічність; різноманітність форм і методів контролю; валідність і надійність; етичне ставлення до здобувачів освіти. Форми педагогічного контролю: індивідуальний, фронтальний, груповий, самоконтроль. Види педагогічного контролю: попередній, поточний, наскрізний, підсумковий. Характеристика методів педагогічного контролю. Методи перевірки успішності здобувачів освіти: спостереження, усне опитування, вправлення, програмований контроль, письмові роботи, дидактичні тести. Самоконтроль як невід'ємна частина контролю. Індивідуальний та груповий самоконтроль. Принципи індивідуального та групового самоконтролю: свідомості, активності, міцності знань, умінь та навичок.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	с	лаб.	інд	с. р.		л	с	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Система вищої освіти України. Особливості освітнього процесу у ЗВО												
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та мистецтво	8	1	1				2	1	1			
Тема 2. Система вищої освіти в Україні: компетентнісний підхід у підготовці фахівців	8	1	1			12	14	1	1			12
Тема 3. Професійна діяльність викладача у сучасному ЗВО.	10	2	2			6	10					10
Тема 4. Педагогічна майстерність викладача	10	2	2			6	10					10
Тема 5. Організація методичної роботи викладача ЗВО	10	2	2			6	11	1				10
<i>Разом за розділом 1</i>	46	8	8			30	47	3	2			42
Розділ 2. Дидактика вищої школи												
Тема 6. Загальна характеристика освітнього процесу у закладі вищої освіти	7	2				5	11	1				10
Тема 7. Форми організації навчання у ЗВО	10	2	2			6	11	1				10
Тема 8. Методи та прийоми навчання у ЗВО	10	2	2			6	11	1				10
Тема 9. Сучасні педагогічні технології	10	2	2			6	5					5
Тема 10. Педагогічний контроль в освітньому процесі ЗВО	7		2			5	5					5
<i>Разом за розділом 2</i>	44	8	8			28	43	3				40
<i>Усього годин за курс</i>	90	16	16			58	90	6	2			82

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для дфн	Кількість годин для зфн
1.	Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та мистецтво	1	1
2.	Тема 2. Система вищої освіти в Україні: компетентнісний підхід у підготовці фахівців	1	1
3.	Тема 3. Професійна діяльність викладача у сучасному ЗВО.	2	
4.	Тема 4. Педагогічна майстерність викладача	2	
5.	Тема 5. Організація методичної роботи викладача ЗВО	2	
6.	Тема 7. Форми організації навчання у ЗВО	2	
7.	Тема 8. Методи та прийоми навчання у ЗВО	2	
8.	Тема 9. Сучасні педагогічні технології	2	
9.	Тема 10. Педагогічний контроль в освітньому процесі ЗВО	2	
Разом		16	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин для дфн	Кількість годин для зфн
1	Тема 2. Система вищої освіти в Україні: компетентнісний підхід у підготовці фахівців. Групова робота «Конструктор курсу»: Об'єднайтесь у групи по 4–5 осіб. Уявіть, що ви створюєте навчальний курс для ЗВО (будь-який предмет у сфері міжнародних відносин чи економіки). 1. Визначте: ○ 2–3 компетентності, які розвиває цей курс відповідно до освітньої програми; ○ 2–3 «м'які навички», які цей курс формує; ○ 1–2 методи навчання, які ви використаєте (наприклад, дискусія, кейс, проект, дебати, змішане навчання).	12	12

	2. Запишіть результати на аркуші/слайді. Представте коротко свою ідею групі (2 хв на презентацію).		
2	Тема 3. Професійна діяльність викладача у сучасному ЗВО. У групах/ парах підготувати one pager (односторінковий візуальний конспект) до такої тематики (за вибором): 1. Психологічна структура діяльності викладача ЗВО. 2. Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО. Обов'язково відобразіть у one-pager: • 3–4 ключові тези; • 1 візуальний елемент (схема / інфографіка / піктограма); • короткий приклад.	6	10
3	Тема 4. Педагогічна майстерність викладача Оберіть один компонент педагогічної майстерності (гуманістична спрямованість, педагогічна техніка, компетентність, творчість). Опишіть приклад його прояву у викладацькій практиці (реальній або змодельованій ситуації). Продумайте, як цей компонент можна підсилити за допомогою: • EdTech (наприклад, Padlet, Canva, Kahoot, ChatGPT); • або сторітелінгу / гейміфікації / візуалізації. Додайте короткий опис етичної дилеми, яка може виникнути у такій ситуації, і запропонуйте шлях її вирішення (за схемою «етичного аналізу»).	6	10
4	Тема 5. Організація методичної роботи викладача ЗВО Ознайомтеся з принципами організації методичної роботи, структурою НМК і вимогами до матеріалів. Оберіть дисципліну (або продовжте тему, обрану в попередніх завданнях). Створіть фрагмент навчально-методичного комплексу (НМК), який містить: • робочу програму або короткий опис курсу (мета, компетентності, результати навчання);	5	10

	• зразок 5 інтерактивних завдань, створених у цифровому середовищі (Google Classroom, Moodle, Canva, Padlet, Mentimeter, Kahoot тощо); • опис, як застосовується generative AI (наприклад, ChatGPT) у підготовці навчальних матеріалів.		
5	Тема 6. Загальна характеристика освітнього процесу у закладі вищої освіти Побудуйте схему освітнього процесу у вашій майбутній дисципліні, що включає: мету (цільовий компонент); зміст (змістовий компонент); процес (діяльнісний компонент: методи, форми, технології); результати та контроль; управлінські й цифрові аспекти (використання LMS, аналітики тощо). Зробіть короткий письмовий аналіз (до 1 стор.): <i>Які принципи освітнього процесу відображено у вашій моделі?</i>	6	10
6	Тема 7. Форми організації навчання у ЗВО Розробіть на вибір семінар або практичне заняття до свого курсу. Зазначте тему, мету, етапи, методи; визначте, як ви інтегруєте активні чи інтерактивні методи (дебати, рольові ігри, case-study, проекти тощо), а також дидактичні матеріали.	6	10
7	Тема 8. Методи та прийоми навчання у ЗВО Оберіть один активний або інтерактивний метод, який ви плануєте використовувати (наприклад, кейс, дебати, peer-assessment, рефлексивний щоденник). Описати його застосування у вашому курсі (етап, інструкція, очікувані результати) у форматі таблиці: <i>Метод – Мета – Активність студентів – Інструмент цифрової підтримки – Критерії оцінки результатів.</i>	6	10
9	Тема 9. Сучасні педагогічні технології Оберіть 2 педагогічні технології, які ви могли б інтегрувати у власний курс (наприклад, технологію розвитку критичного мислення + проектну технологію). Опишіть, як ви інтегруєте ці технології у свою дисципліну (на якому етапі, для яких результатів).	6	5

10	Тема 10. Педагогічний контроль в освітньому процесі ЗВО Створіть матрицю оцінювання (rubric) для одного завдання зі свого курсу (есе, презентація, проєкт тощо). Передбачте елементи само- та реєг-оцінювання. Опишіть, як ваш підхід до оцінювання відповідає принципам: об'єктивності, гласності, диференційованості, гуманізму.	5	5
	Разом	58	82

6. Індивідуальні завдання

(не передбачені)

7. Методи навчання

Передбачається комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

Керівництво пізнавальною діяльністю студентів здійснюється з використанням групи методів: пояснювально-ілюстративних (розповідь, демонстрація, показ, пояснення та ін.), репродуктивних (відповіді студентів на запитання), проблемних (застосування мозкового штурму та проблемних ситуацій), частково-пошукових (виконання завдань самостійної роботи студента).

Найважливіші теми дисципліни викладаються методом проблемних лекцій та методом лекцій-бесід, що дає змогу організувати на певних етапах навчання групові дискусії, діалог з аудиторією. Ці методи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів стимулюють пізнавальну активність, мислення, сприяють включенню у рішення проблем, створюють умови для формування та закріплення знань, умінь, навичок; створюють умови для розвитку умінь самостійно мислити, орієнтуватися у новій ситуації, знаходити підходи у вирішенні проблем; сприяють розвитку творчих здібностей студентів, усної мови, умінню формулювати та висловлювати свою точку зору, позицію, поважати думку опонента, вміти її вислуховувати.

Основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних завдань, є самостійна робота студента.

8. Методи контролю

Застосовується вхідний контроль з метою з'ясування рівня знань студентів з дисциплін, які є базовими для вивчення даної. Проводиться на початку вивчення дисципліни шляхом усного опитування або експрес- контролю (тестування).

Поточний контроль для студентів денної форми навчання проводиться на кожному семінарському аудиторному занятті у формі формувального оцінювання.

По закінченні вивчення курсу проводиться залік (максимальна сума балів – 40). Відповідно сума балів для студентів денної форми навчання за результатами роботи на семінарських заняттях та виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань може сягати 60.

9. Схема нарахування балів

Схема нарахування балів для денної форми навчання

Поточний контроль, самостійна робота студентів денної форми навчання										Залікова робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		
60											

Схема нарахування балів для заочної форми навчання

Поточний контроль, самостійна робота студентів заочної форми навчання										Залікова робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		
60											

Підсумковий бал за тему обчислюється як сума балів, отриманих за всі практичні заняття та самостійну роботу, із подальшим приведенням до максимально можливого значення (6 балів).

Формула розрахунку: **Загальний бал за тему** = (сума балів за всі практичні заняття + бал за самостійну роботу) / загальна кількість видів діяльності.

Бали не нараховуються за цілком невірну відповідь, або її відсутність. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за результатами роботи на семінарських заняттях – **30 балів**.

Бали	Критерії оцінювання усних відповідей студентів денної форми
3	Студент демонструє глибокі, системні та міцні знання навчального матеріалу у повному обсязі. Виявляє аналітичне мислення та вміння інтегрувати теоретичні положення з результатами наукових досліджень. Під час виконання завдань або виступу: подає розгорнутий, логічно структурований аналіз проблеми; посилається на актуальні наукові джерела (статті, монографії, статистичні дані, схеми тощо).
2	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає окремі неточності або поверхневе тлумачення окремих понять, що не перешкоджає подальшому навчанню. Виявляє здатність: застосовувати знання у типових ситуаціях; аргументовано

	Відповідати на запитання викладача; демонструвати загальне розуміння закономірностей і принципів в межах теми.
1	Відповіді студента мають епізодичний або несистемний характер, зміст подається хаотично або фрагментарно. Після виступу інших учасників студент робить доповнення, уточнення або виправлення, що свідчить про часткове розуміння матеріалу й потребу в подальшій підтримці та опрацюванні теми.

Максимальна кількість балів, яку студент денної форми навчання може набрати за результатами виконання самостійної роботи – **30 балів**.

Загальна мінімальна сума балів за семестр, яка необхідна для допуску студента до заліку складає 30 балів, максимальна – 60. Максимальна кількість балів за залік складає 40. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни становить 100 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів денної форми навчання

Бал	Характеристика виконання роботи
3	Робота повністю відповідає заявленій темі і демонструє глибоке розуміння матеріалу. Зміст логічно структурований, охоплює всі необхідні елементи (мета, завдання, основний матеріал, висновки, джерела). Виклад послідовний, аргументований, науково обґрунтований. Візуальні та мультимедійні елементи (відео, схеми, ілюстрації, таблиці) використано доречно та професійно. Презентація/one-pager динамічна, інформативна та візуально приваблива. Відповіді на запитання чіткі, лаконічні, продумані.
2	Робота загалом відповідає темі, але є окремі неточності або спрощення в аналізі. Основні структурні елементи присутні, однак частина з них подана поверхнево або не зовсім логічно. Виклад матеріалу зрозумілий, але не завжди глибокий. Мультимедійні засоби або приклади використано частково. Відповіді на запитання коректні, але не завжди аргументовані.
1	Робота має фрагментарний або формальний характер. Зміст частково не відповідає темі або не розкриває основні питання. Відсутня чітка структура, порушена логіка викладу. Матеріал недостатньо обґрунтований, візуальні засоби відсутні або використані невдало. Відповіді на запитання поверхневі або неточні.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів заочної форми навчання

Бал	Характеристика виконання роботи
5-6	Робота повністю відповідає заявленій темі і демонструє глибоке розуміння матеріалу. Зміст логічно структурований, охоплює всі необхідні елементи (мета, завдання, основний матеріал, висновки, джерела). Виклад послідовний, аргументований, науково обґрунтований. Візуальні та мультимедійні елементи

	(відео, схеми, ілюстрації, таблиці) використано доречно та професійно. Презентація/one-pager динамічна, інформативна та візуально приваблива. Відповіді на запитання чіткі, лаконічні, продумані.
3-4	Робота загалом відповідає темі, але є окремі неточності або спрощення в аналізі. Основні структурні елементи присутні, однак частина з них подана поверхнево або не зовсім логічно. Виклад матеріалу зрозумілий, але не завжди глибокий. Мультимедійні засоби або приклади використано частково. Відповіді на запитання коректні, але не завжди аргументовані.
1-2	Робота має фрагментарний або формальний характер. Зміст частково не відповідає темі або не розкриває основні питання. Відсутня чітка структура, порушена логіка викладу. Матеріал недостатньо обґрунтований, візуальні засоби відсутні або використані невдало. Відповіді на запитання поверхневі або неточні.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	За дворівневою шкалою
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
0-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Мельник Ю.Б. Педагогіка вищої школи: силабус і методичний матеріал: навч.-метод. посіб. Харків : ХОГОКЗ, 2020. 84 с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050454.pdf>
2. Педагогіка вищої школи: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi63/0047078.pdf>
3. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: «Стильна типографія», 2019. 267 с. <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/28ef7b3f-21ff-4bdf-9d49-100f708849a7/content>
4. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла

Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с. Режим доступу:
<https://lib.iitta.gov.ua/728477/1/ДИДАКТИКА%20посібник.pdf>

Допоміжна література

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: монографія / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І.О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с. Режим доступу: http://www.immsp.kiev.ua/postgraduate/Biblioteka_trudy/AkademichnaDobrochesnist_2021.pdf
2. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf
3. Дидактика: теорія і практика. Навчально-методичний посібник для студентів гуманітарних факультетів / О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 212 с. Режим доступу: <https://eprints.zu.edu.ua/25153/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.%20%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%8E%D0%BA%20%D0%9E.%D0%A1.%2C%20%D0%92%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%9C..pdf>
4. Єрмоленко А., Кулішов В., Шевчук С. Розвиток інноваційної компетентності сучасного педагога професійної школи. Імідж сучасного педагога. 2020. № 5 (194). С. 52–57. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/isp_2020_5_12
5. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К.: НТУ, 2017. 172 с. Режим доступу: <https://ukreligieznavstvo.wordpress.com/2019/01/18/itn/>
6. Лукіяничук А.М. Мотивація професійної діяльності педагогічних працівників : методичні рекомендації : Біла Церква : БІНПО ДЗВО УМО, 2020. 46 с. Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/723305/>
7. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник / Серeda Н.В., Квасник О.В. Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 304 с. Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/333611701.pdf>
8. Педагогічна риторика : метод. реком. до курсу / уклад. : Лариса Мафтин, Ольга Величко. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 60 с. Режим доступу: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1560>
9. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). К.: ТОВ «ЦС», 2017. 32 с. Режим доступу:

https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

10. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с. Режим доступу: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2018/10/%D0%9F%D0%92%D0%A8-%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

11. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Всеосвіта. Національна освітня платформа. URL: <https://vseosvita.ua>.

2. Всеукраїнська електронна бібліотека. Режим доступу: <http://youalib.com.ua>

3. Державна науково-педагогічна бібліотека імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua>

4. ДСТУ ISO 9001. Режим доступу: https://www.zoda.gov.ua/files/WP_Article_File/original/000011/11933.pdf

5. Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія». Режим доступу: <http://chitalka.info/psy.html>.

6. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

7. Закон України «Про освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

8. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.mon.gov.ua

9. Музей "Історія розвитку інформаційних технологій в Україні": веб-сайт. URL: http://www.icfcst.kiev.ua/MUSEUM/museum-map_u.html

10. Навчайте, де б ви не були: поради від Google&Unesco: веб-

сайт. URL: <https://teachfromanywhere.google/intl/uk/#for-teachers>

11. Наукова періодика України. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334>

12. Національна бібліотека України ім. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

13. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. Міністерство освіти і науки України, Академія педагогічних наук України. Режим доступу: <http://www.univd.edu.ua>

14. Національна онлайн-платформа з цифрової грамотності: веб-сайт. URL: <https://osvita.diia.gov.ua>

15. Нормативні акти України. Режим доступу: www.nau.kiev.ua

16. Рамка цифрової компетентності педагогічних й науково-педагогічних працівників/ М-во цифрової трансф. України. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/korysni-posylannya>

17. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. К., 2020. 71 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoiosviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії **обставин непоборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі “Методика викладання у вищій школі”.